

20.05.2025

Dnro 878/03.04.04.04.16/2024

Asia

Rakennuslupaa koskeva valitus

Valittaja**Asian aiemmat vaiheet**

Rakennustarkastaja on 21.5.2021 tekemällään päätöksellä (§ 40) myöntänyt toimenpideluvan kokonaisalaltaan 102 neliömetrin suuruisen varastokatoksen, johon on tarkoitus sijoittaa polttoainesäiliöitä, rakentamiseen Puolangan kunnassa sijaitsevalle Tallikummun tilalle (kiinteistötunnus 620-401-26-22). *Tekninen lautakunta* on 2.6.2021 tekemällään päätöksellä (§ 49) hylännyt edellä mainitusta päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 1.12.2022 antamallaan päätöksellä numero 1727/2022 kumonnut edellä mainitun rakennustarkastajan päätöksen ja teknisen lautakunnan päätöksen varastokatosta koskevilta osin sekä palauttanut asian tältä osin tekniselle lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeuden päätöksessä varastokatoksen rakentamisen on katsottu edellyttävän toimenpideluvan sijaan rakennuslupaa.

Päätös, josta valitetaan**Puolangan tekninen lautakunta 22.5.2024 § 35**

Rakennustarkastaja on 18.4.2024 (§ 11) tekemällään ja julkipanon jälkeen 22.4.2024 annetulla päätöksellään myöntänyt , jäljempänä luvanhakija) rakennuslupan Puolangan kunnassa Tallikummun tilalla (kiinteistötunnus 620-401-26-22) sijaitsevalle kokonaisalaltaan 114 neliömetrin suuruiselle varastokatokselle, johon on tarkoitus sijoittaa kerrosalaltaan 17 neliömetrin suuruinen osastoitu polttoainevarasto. Rakennuslupan yhteydessä on maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:n perusteella naapurin suostumuksin poikettu rakennusjärjestyksen rakennuksen etäisyyttä naapurikiinteistön rajasta koskevasta määräyksestä.

Tekninen lautakunta on valituksen kohteena olevalla päätöksellään hylännyt rakennustarkastajan päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen. Päätöksen perusteluissa on todettu muun ohella, että rakennushanke täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 136 §:n edellytykset. Rakennuspaikka on riittävän suuri ja rakentamiseen kelvollinen. Suunniteltu rakentaminen ei aiheuta haittaa mahdolliselle tulevalle kaavoitukselle ja alueidenkäytön muulle järjestämiselle, koska rakentamisella ei muodosteta uutta rakennuspaikkaa. Tilan rakennusoikeus on Puolangan kunnan rakennusjärjestyksen 23 §:n perusteella 750 kerrosalaneliömetriä, josta on rakennushankkeen jälkeen käytetty 307 kerrosalaneliömetriä. Rakennus- ja purkujäteselvitystä ei ole edellytetty, koska rakennusluvan edellyttämät muutostyöt on katsottu vähäisiksi ja lupaehdoissa on määräys jätteiden käsittelystä. Luvanhakijan on noudatettava rakennuslupapäätöksen määräyksiä maaperän ja lähialueen talousvesikaivojen suojelemiseksi. Rakennuspaikka ei sijaitse pohjavesialueella.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Teknisen lautakunnan ja rakennustarkastajan päätökset on kumottava ja luvanhakijan rakennuslupahakemus hylättävä. Puolangan kunta on veloitettava korvaamaan valittajalle asian selvittelystä ja asiakirjojen laadinnasta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut 150 eurolla sekä hallinto-oikeuden käsittelystä aiheutuvat kulut.

Menettelyä koskevat valitusperusteet

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on palauttanut asian tekniselle lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Rakennustarkastaja on myöntänyt rakennusluvan ennen kuin lautakunta on tehnyt päätöstä asian uudelleenkäittelystä. Asian uudelleenkäittely teknisessä lautakunnassa on kestänyt puolitoista vuotta, mikä ei täytä Suomen perustuslain 21 §:n ja maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksia asian viivytyksettömästä käsittelystä. Rakennustarkastaja ja tekninen lautakunta eivät kohtele kuntalaisia hallintolain 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla yhdenvertaisesti.

Rakennustarkastaja ja tekninen lautakunta eivät ole selvittäneet asiaa ja perustelleet päätöksiään hallintolain edellyttämällä tavalla. Selvitysvelvollisuus on laiminlyöty, mikäli ennen luvan myöntämistä olemassa olevalle rakennukselle ei ole selvitetty sitä, täyttääkö kyseinen rakennus rakennuslupapäätöksen ehtoja.

Rakennushankkeen asiakirjoihin sisältyy kaksi pohjapiirrosta, mutta lupapäätöksestä ei ilmene kumman perusteella rakennuslupa on myönnetty. Päivitetystä pohjapiirroksessa on esitetty vain yksi säiliö, vaikka lupaa on haettu kahden eri polttoaineen varastointiin. Koska säiliöiden sijoittaminen varastorakennukseen ei ilmene pohjapiirroksesta, varastoinnin lainmukaisuutta ei voida varmistaa. Lupa oikeuttaa sijoittamaan polttoainesäiliöt niille varattuun tilaan. Pohjapiirroksessa esitetty tilavaraus ei ole riittävä polttoainesäiliöiden sijoittamiselle, eivätkä vaarallisten kemikaalien teollisen

käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (856/2012) edellytetyt suojaetäisyysvaatimukset täyty.

Asemapiirroksessa ei ole esitetty etäisyyksiä naapurikiinteistöihin maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä Puolangan kunnan rakennusjärjestyksen ja ohjeistuksen edellyttämällä tavalla. Asiakirjoista tulee ilmetä etäisyydet naapurikiinteistöihin ilman erillistä selvitystä tai selvittämistä.

Rakennuslupahakemuksen käsittelyssä on tapahtunut kuulemisvirhe, koska mittakaavassa olevaa asemapiirrosta ei ole esitetty naapurien kuulemisen yhteydessä.

Rakennuslupa on myönnetty olemassa olevalle rakennukselle, mutta lupahakemuksessa esitetty rakennushanke ei ole vastannut olemassa olevaa rakennusta. Myönnetty rakennuslupa ei myöskään vastaa lupahakemuksessa esitettyä rakennushanketta. Rakennusvalvontaviranomaisella ei ole toimivaltaa tehdä muutoksia haettuun rakennushankkeeseen. Rakennusluvan mukainen rakentaminen edellyttäisi olemassa olevan rakennuksen purkamista.

Luvan myöntämisedellytyksiä koskevat valitusperusteet

Kyseessä on palovaarallinen rakennus, koska rakennuksessa varastoidaan polttoaineita. Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen perusteella etäisyyden tulee tällöin olla naapurikiinteistöihin 15 metriä ja rakennuksiin 20 metriä. Lisäksi on otettava huomioon rakennuksen suojaus ja naapurikiinteistöistä aiheutuvat rakentamisrajoitukset. Rakennuslupa on tältä osin myös eräistä naapuruussuhteista annetun lain (jäljempänä naapuruussuhdelaki) vastainen.

Koska rakennusluvassa myönnetty poikkeaminen etäisyyksistä naapurikiinteistöihin tarkoittaa poikkeamista maankäyttö- ja rakennuslain keskeisistä vaatimuksista, ei kysymys ole mainitun lain 175 §:ssä tarkoitetusta vähäisestä poikkeamisesta. Poikkeamiselle ei ole esitetty perustetta tai syytä, joka ei voi olla jo toteutunut luvaton rakentaminen. Kyseinen rakentaminen voi vaikeuttaa tulevaa kaavoitusta ja asettaa rajoituksia naapurikiinteistölle. Rakennushankkeelle ei ole myönnetty poikkeamislupaa.

Rakennuslupaa myönnettäessä ei ole ollut tiedossa kiinteistön rakennusoikeuden määrää eikä sitä, kuinka paljon kiinteistön rakennusoikeudesta on jo käytetty. Rakennusjärjestyksen 23 § koskee rakennusoikeuden määrää uudella rakennuspaikalla. Päätöksen mukaan varastokatos lisää rakennettua kerrosalaa vain 17 kerrosalaneliömetriä, vaikka todellinen rakennushankkeen tuoma lisäys on 114 kerrosalaneliömetriä. Lisäksi yhdelle kiinteistöllä sijaitsevalle rakennukselle ei ole määritetty lainkaan rakennettua kerrosalaa. Kaikki kiinteistöllä sijaitsevat kohteet ovat maankäyttö- ja rakennuslain 113 §:ssä tarkoitettuja rakennuksia, jolloin ne kaikki on laskettava mainitun lain 115 §:n mukaisesti kiinteistön käytettyyn rakennusoikeuteen.

Kiinteistöllä jo olemassa oleva rakennus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n 1 momentissa säädettyjä rakennusluvan myöntämisen edellytyksiä. Koska kysymyksessä on palovaarallinen rakennus, on asiassa huomioitava sijoituspaikan lisäksi myös suojaukset ja rakentamisrajoitukset suhteessa naapurikiinteistöihin. Rakennusluvassa ei ole huolehdittu myöskään hulevesien hallinnasta. Purkamista ja purkujätteen käsittelyä ei esitetty. Lisäksi rakennuslupahakemukseen olisi pitänyt liittää rakennuksen perustamistapaa ja rakenteita koskevat selvitykset.

Rakennuspaikkana oleva tila on merkitty maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI), johon on merkitty mahdollisesti pilaantuneet maakiinteistöt. Rakennusluvassa ei ole otettu huomioon talousvetenä käytettävän pohjaveden mahdollista pilaantumista, eikä polttoainevarastoinnin ja muun kiinteistöllä ympäristöä vaarantavan toiminnan vaikutuksia ole selvitetty. Rakennusluvan mahdollistama polttoaineen käsittely ja varastointi lisää ympäristö- ja paloriskiä. Asiassa tulee ottaa huomioon myös ympäristönsuojelulaki.

Asian käsittely ja selvittäminen

Tekninen lautakunta on antamassaan lausunnossa katsonut, että valittajan vaatimukset tulee kokonaisuudessaan hylätä. Lausunnossa on todettu muun ohella, että kyseisestä rakennusluvasta päättäminen on kuulunut Puolangan kunnan teknisen lautakunnan delegointipäätöksen mukaisesti rakennustarkastajan ratkaisovaltaan. Lupahakemus on käsitelty päivitetyn pohjapiirroksen perusteella, jossa on otettu huomioon pelastusviranomaisen lausunto.

Luvanhakija ei ole varatusta tilaisuudesta huolimatta antanut vastinetta.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella, että koska luvanhakija ei ole antanut rakennushankkeestaan selvitystä hallinto-oikeudelle, rakennuslupa tulee kumota.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta valittajan esittämän rakennuslupa-asian viivytyksetöntä käsittelyä ja kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua koskevan hallintokantelun luonteisen arvostelun.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylkää valituksen.

Ottaen huomioon asiassa annetun ratkaisun ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin hallinto-oikeus hylkää valittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen. Siltä osin kuin valittaja on tarkoittanut vaatia Puolangan kunnan velvoittamista hallinto-oikeuden käsittelystä mahdollisesti perittävän oikeudenkäyntimaksun korvaamiseen, hallinto-oikeus toteaa, että tuomioistuinmaksulain 10 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäyntimaksun määrää asian esittelijä. Esittelijän ratkaisu ilmenee tämän hallinto-oikeuden päätöksen jakeluosiosta.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa tai muussa laissa.

Hallintolain 53 a §:n 1 momentin mukaan viranomaisen, siihen palvelusuhteessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä voi jokainen tehdä hallintokantelun toimintaa valvovalle viranomaiselle.

Mainitut säännökset huomioon ottaen hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu valittajan asiassa esittämän rakennuslupa-asian viivytyksettömyyden käsittelyyn tai kuntalaisten yhdenvertaiseen kohteluun liittyvän hallintokantelun luontoisen arvostelun tutkiminen.

Pääasia

Rakennushanketta koskeva selvitys

Lupahakemuksen mukaan rakennuslupaa on haettu ja se on lupapäätöksestä ilmenevin tavoin myönnetty Tallikummun tilalla (kiinteistötunnus 620-401-26-22) jo sijaitsevalle kokonaisalaltaan 114 neliömetrin suuruiselle varastokatokselle, johon sijoitetaan kerrosalaltaan 17 neliömetrin suuruinen EI30 palo-osastoitu öljyvarasto. Öljyvarastossa on tarkoitus säilyttää kevyttä polttoöljyä ja dieselpolttoainetta kahdessa suoja- ja valuma-altaallisessa säiliössä, joiden yhteistilavuus on alle 10 kuutiometriä. Rakennuslupan yhteydessä on maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:n perusteella poikettu rakennusjärjestyksen etäisyyttä naapurikiinteistön rajasta koskevasta määräyksestä. Rakennuspaikkana olevalla pinta-alaltaan 5 000 neliömetrin suuruisella Tallikummun tilalla sijaitsee lisäksi 290 kerrosalaneliömetrin suuruinen korjaamorakennus ja autokatos. Alueella ei ole voimassa olevaa kaavaa.

Rakennustarkastajan rakennuslupapäätöksen lupaehtojen mukaan Kainuun pelastuslaitoksen hankkeen johdosta antamaa lausuntoa on noudatettava ja ennen kunkin työvaiheen suorittamista on rakennusvalvontatoimistoon toimitettava rakenne- ja palokatkosuunnitelma. Lisäksi lupaehtoisissa on edellytetty lumikuormien huomioon ottamista kantavien rakenteiden ja yleisjäykistysten suunnittelussa ja säiliötilan osastoimista EI30 rakentein. Lupaehtojen mukaan rakennusjätteitä ei saa polttaa tai haudata, vaan ne on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Teknisen lautakunnan päätöksen mukaan rakennuspaikka ei sijaitse pohjavesialueella.

Varastokatos on pohjapiirustuksen mukaan noin 14,6 metriä pitkä ja 7,8 metriä leveä. Varastokatoksen harjakorkeus on julkisivupiirustuksen mukaan 3,8 metristä 4,4 metriin. Katoksesta yli 30 prosenttia on avointa tilaa, sen kolmella

sivulla on kiinteät seinät ja pohjana sora/murske. Varastokatoksen palo-osastoitavaan öljyvarastoon sijoitetaan pohjapiirustuksen mukaan kaksivaippasäiliö, jonka on rakenteeltaan oltava sellainen, että mahdollinen ylitäyttö ohjautuu uloimman vaipan sisälle ja joka ei tarvitse erillistä suoja-allasta. Öljyvaraston eteen toteutetaan yhden kuutiometrin suuruinen säiliöiden täyttöpaikan allastus. Allastuksen kulmaan sijoitettava kallistettu laatta päällystetään nestetiiviillä ja kulutusta kestäväällä pinnoitteella ja kulma tulpataan täyttö- ja tankkaustilanteessa esimerkiksi imeytyspuomilla. Rakennuksen paloluokka on P3. Asemapiirroksen mukaan rakennuksen pinta- ja kattovedet johdetaan sadevesiviemäriin ja tonttien välillä olevaan pintavedelle tarkoitettuun painanteeseen.

Asemapiirroksesta ilmenee, että varastokatos on tarkoitus sijoittaa Tallikummun tilan ja Loukun tilan (kiinteistötunnus 620-401-26-28) välisen rajan tuntumaan. Asemapiirros on esitetty mittakaavassa 1:500, ja asemapiirroksen sisällytetty karttaote mittakaavassa 1:100. Rakennustarkastajan lupapäätöksen mukaan katos sijaitsee 8,6 metrin etäisyydellä Kotiharjun tilan (kiinteistötunnus 620-401-26-20) ja 1,2 metrin etäisyydellä Loukun tilan rajasta. Loukku -nimisen tilan omistajat ovat antaneet suostumuksensa varastorakennuksen rakentamiseen yhden metrin etäisyydelle kiinteistöjen rajasta. Asemapiirroksista ilmenee edelleen, että varastorakennus sijaitsee lähimmillään 49 metrin etäisyydellä Kotiharjun ja Mäenpääloukun tilojen rakennuksista, ja ettei Loukun tilan alueella sijaitse rakennuksia.

Kainuun pelastuslaitoksen lausunnon 21.2.2024 mukaan öljyvarastoon sijoitettavaksi suunniteltujen polttoöljysäiliöiden yhteistilavuus jää alle 10 tonnin, joten kemikaalien osalta ei ole ilmoitusvelvollisuutta pelastuslaitokselle. Myöskään kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (415/1998) mukaisia jakelupistettä koskevia velvoitteita ei tarvitse noudattaa. Säiliöiden tulee olla polttoaineen varastointiin hyväksyttäviä ja tyyppikilvin varustettuja ja vuodonhallinnan tulee olla kunnossa lausunnosta tarkemmin ilmenevin tavoin. Alle kymmenen kuutiometrin diesel- ja kevytpolttoöljysäiliöiden täyttöpaikat ja jakelualueet tulee päällystää nestetiiviillä ja kulutusta kestäväällä kestopäällysteellä. Päällyste tulee allastaa siten, että se pidättää vähintään yhden kuutiometrin suuruisen vuodon. Säiliövarastoon on sijoitettava vähintään kuuden kilogramman jauhesammutin.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) Tallikummun tilalle tekemästä tarkastuskäynnistä laaditusta muistiosta 15.12.2020 käy ilmi, että Tallikummun tilalla ja sen lähialueella noin 80-250 metrin etäisyydellä tarkastuskäynnin kohteena olleesta polttoaineen jakelupaikasta sijaitsee yhteensä kuusi vesikaivoa. ELY-keskus on tarkastuskäynnin perusteella merkinnyt Tallikummun tilan maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI), joka sisältää tietoa maa-alueista, joilla nykyisin tai aikaisemmin harjoitetaan toiminnasta on saattanut päästä maaperään haitallisia aineita.

Lupamenettelyä koskevat valitusperusteet

Rakennusluvasta päättäminen

Maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n (132/1999) 1 momentin mukaan rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus. Saman lain 130 §:n 1 momentin mukaan rakennusluvan ratkaisee kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Teknisen lautakunnan tehtävistä ja toimivallasta on määrätty 1.1.2023 voimaan tullessa Puolangan kunnan hallintosäännön 22 §:ssä, jonka mukaan tekninen lautakunta toimii kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja muun ohella hoitaa maankäyttö- ja rakennuslaissa kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyt tehtävät. Hallintosäännön 22 §:ssä määrätään edelleen, että lautakunnilla on oikeus siirtää toimivaltaansa alaisilleen viranhaltijoille.

Tekninen lautakunta on 4.12.2019 antamallaan päätöksellään (§ 56) hyväksynyt delegointipäätöksen, jolla teknisen lautakunnan toimivaltaa on siirretty sen alaisille viranhaltijoille. Delegointipäätöksen liitteen 1 mukaan rakennustarkastajalla on ratkaisuvallasta voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain asianomaisen säädöksen mukaisesta rakennusluvasta silloin, kun kysymys on maatalon tai vastaavan toiminnan ylläpitoon tai laajennukseen kuuluvan kerrosalaltaan enintään 5 000 neliömetrin suuruisen talousrakennuksen tai tuotantorakennuksen rakentamisesta.

Hallinto-oikeus toteaa, että edellä selostettu delegointipäätöksen määräys rakennustarkastajan ratkaisuvallasta on osin tulkinnanvarainen. Hallinto-oikeus kuitenkin katsoo ottaen huomioon asiassa saadun selvityksen varastokatoksen sijainnista ja käyttötarkoituksesta sekä alueella harjoitettavasta toiminnasta, että varastokatosta on pidettävä delegointipäätöksessä tarkoitetun kaltaisena tuotantorakennuksena. Näin ollen rakennusluvasta päättäminen on hallinto-oikeuden palautettava asian uudelleen käsiteltäväksi kuulunut ensisijassa rakennustarkastajalle. Päätös ei siten ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä tältä osin esitetyllä perusteella.

Asian selvittäminen ja päätöksen perusteleva

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Saman lain 45 §:n 1 mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Hallinto-oikeus toteaa, että rakennustarkastajan ja lautakunnan päätöksistä ilmenee, mihin hankkeeseen rakennuslupaa on haettu ja millä perusteilla rakennuslupahakemus on hyväksytty ja valittajan oikaisuvaatimus on hylätty. Ratkaisuun vaikuttaneet selvitykset ja seikat ilmenevät riittäväällä tavalla päätöksistä. Lautakunnan päätöksessä on lisäksi viitattu rakennustarkastajan

myönteiseen rakennuslupapäätökseen. Lautakunnan päätöksestä ilmenee, että kysymys on ollut rakennusluvan myöntämisestä rakennetulle rakennukselle siten, että olemassa olevaan rakennukseen tehdään samassa yhteydessä muutostöitä. Näin ollen viranomaisten ei voida katsoa laiminlyöneen asian käsittelyssä hallintolain 31 §:n mukaista selvittämisvelvollisuuttaan yksinomaan sen vuoksi, että olemassa oleva rakennus on mahdollisesti poikennut rakennuslupahakemuksessa esitetystä tai rakennuslupapäätöksellä hyväksytystä rakentamisesta. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että mikäli rakennushanke toteutetaan myönnetystä rakennusluvasta poikkeavasti, asia on mahdollista saattaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen käsiteltäväksi rakentamista koskevana valvonta-asiana.

Rakennustarkastajan päätöksessä ei suoraan todeta kumpi pohjapiirroksista on rakennusluvan myöntämisen yhteydessä hyväksytty. Tekninen lautakunta on kuitenkin hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa todennut, että lupa on myönnetty pelastusviranomaisen lausunnon perusteella päivitetyn ja 10.3.2024 päivätyn pohjapiirroksen mukaisena. Asiassa on siten tullut selvitettyksi, kumpi pohjapiirroksista on rakennuslupaa myönnettäessä hyväksytty, eikä valituksenalaista päätöstä ole syytä tämän vuoksi kumota. Siltä osin kuin valittaja on katsonut rakennuslupapäätöksen oikeuttavan polttoaineen varastointiin ja säiliöiden sijoittamiseen öljyvarastoon hallinto-oikeus toteaa, ettei mainittuja kysymyksiä ratkaista rakennusluvan myöntämisen yhteydessä.

Edellä todettu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että valituksen kohteena oleva teknisen lautakunnan päätös on myös perusteltu hallintolain 45 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla. Päätös ei siten ole asian selvittämistä tai perustelujen puutteellisuutta koskevilla perusteilla lainvastainen.

Kuuleminen ja asemapiirroksen tiedot

Maankäyttö- ja rakennuslain 133 §:n 1 momentin mukaan rakennuslupahakemuksen vireilletulosta on ilmoitettava naapurille, jollei ilmoittaminen hankkeen vähäisyys tai sijainti taikka kaavan sisältö huomioon ottaen ole naapurin edun kannalta ilmeisen tarpeetonta.

Rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä annetun ympäristöministeriön asetuksen (216/2015) 2 §:n 1 momentin mukaan rakennuslupahakemuksen liitteenä oleviin pääpiirustuksiin on sisällyttävä riittävät tiedot sen arvioimiseksi, täyttyvätkö ne rakentamista koskevat säännökset ja määräykset sekä hyvän rakennustavan vaatimukset. Saman asetuksen 5 §:n 1 kohdan perusteella asemapiirroksen on tarvittaessa sisällytettävä tiedot rakennuspaikalle suunnitellun rakennuksen etäisyydestä kiinteistön rajoihin.

Asiakirjoista ilmenee, että luvanhakija on hakenut rakennuslupaa 18.1.2024 päivättyllä hakemuksella. Rakennuslupahakemuksen liitteenä on ollut muun ohella 8.12.2023 päivätty asemapiirros, jonka perusteella naapureiden kuuleminen on suoritettu. Asemapiirrosta on päivitetty 10.3.2024 siten, että asemapiirroksen on lisätty öljyvarastoa koskeva valuma-allastus ja korjattu

kerrosalalaskelma. Sekä alkuperäisestä että päivitetystä asemapiirroksista ilmenevät edellä selostetut mittakaavat sekä varastokatoksen etäisyydet lähimpiin naapurikiinteistöjen rakennuksiin.

Siltä osin kuin valittaja on vedonnut asemapiirroksen puutteellisuuteen varastokatoksen etäisyyttä kiinteistöjen rajoista koskevien tietojen osalta, hallinto-oikeus toteaa, että mainitut tiedot tulee sisällyttää asemapiirrokseseen vain tarvittaessa. Näin ollen ja kun otetaan huomioon asemapiirroksista ja siihen sisältyneestä karttaotteesta ilmenevät tiedot mittakaavoista ja etäisyyksistä, hallinto-oikeus katsoo, että varastokatoksen etäisyyttä kiinteistöjen rajoista koskevien tietojen ilmeneminen asemapiirroksista ei ole ollut välttämätöntä. Lisäksi asemapiirrokseseen naapurien kuulemisen jälkeen tehdyt edellä todetut muutokset ovat olleet verrattain vähäisiä. Edellä todettuun nähden hallinto-oikeus katsoo, ettei lupahakemus ole ollut puutteellinen eikä asian käsittelyssä ole tapahtunut kuulemisvirhettä valittajan tältä osin esittämällä perusteilla. Valituksenalainen päätös ei ole lainvastainen myöskään sen vuoksi, että kunnan ohjeistuksessa on mahdollisesti edellytetty valittajan tarkoittamien etäisyydetietojen ilmenemistä asemapiirroksista.

Rakennusluvan myöntämisen edellytyksiä koskevat valitusperusteet

Rakennuksen sijoittuminen ja vähäinen poikkeaminen

Hallinto-oikeuden on valituksen johdosta ensin ratkaistava, onko varastokatosta pidettävä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 57 §:n 2 momentissa tarkoitettuna palovaarallisena rakennuksena, jota tässä kohdin säädetty etäisyysvaatimukset koskevat. Jos vastaus tähän on kielteinen, on seuraavaksi arvioitava, täytyvätkö asiassa maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:ssä säädetty vähäisen poikkeamisen myöntämisen edellytykset rakennusjärjestyksen rakennuksen etäisyyttä naapurikiinteistön rajasta koskevasta määräyksestä.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 57 §:n 2 momentin mukaan palovaarallista rakennusta ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla.

Hallinto-oikeus toteaa, että rakennuksen palovaarallisuutta arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota rakennuksen käyttötarkoitukseen ja siitä aiheutuvaan tulipalo- ja onnettomuusriskiin sekä rakennuksesta naapurikiinteistöjen rakentamiselle ja muulle käytölle mahdollisesti aiheutuviin rajoituksiin. Rakennusluvan lupaehtojen mukaan varastokatokseen sijoitettava pienehkö öljyvarasto on palo-osastoitava, ja siellä on saadun selvityksen mukaan tarkoitus säilyttää polttoaineita kahdessa kokonaistilavuudeltaan yhteensä alle 10 kuutiometrin suuruudessa säiliössä. Muilta osin rakennus on osittain avointa sora-/murskepohjaista varastotilaa. Edellä todettu ja erityisesti varastokatoksen pääasiallinen käyttötarkoitus huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että varastokatosta ei ole pidettävä mainitussa asetuksen kohdassa tarkoitettuna

palovaarallisena rakennuksena. Tähän nähden asiaa ei ole rakennusluvan edellytysten osalta syytä arvioida toisin naapurussuhdelain 2 §:n perusteella.

Maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n (196/2016) 1 momentin perusteella kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen muun muassa tämän lain nojalla annetusta rakentamista koskevasta määräyksestä. Mainitun pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan poikkeamista ei kuitenkaan saa myöntää, jos se aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:n 1 momentin (196/2016) perusteella ja 171 §:ssä säädettyin edellytyksin ja rajoituksin myöntää rakennusluvan, kun kysymys on lainkohdassa tarkoitettusta vähäisestä poikkeamisesta rakentamista koskevasta määräyksestä.

Puolangan kunnan rakennusjärjestyksen 16 §:n 2 momentin mukaan asemakaava-alueen ulkopuolella rakennuksen etäisyys rajasta tulee olla vähintään yhtä suuri kuin rakennuksen rajan puoleisen julkisivun korkeus, kuitenkin vähintään 5 metriä ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

Rakennusluvan yhteydessä on myönnetty maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:n 1 momentissa tarkoitettu vähäinen poikkeaminen edellä mainitusta rakennusjärjestyksen määräyksestä siten, että varastokatoksen etäisyys rakentamattomasta Loukun tilasta on 1,2 metriä. Loukun tilan omistajat ovat antaneet suostumuksensa varastokatoksen sijoittamiseen noin yhden metrin etäisyydelle rajasta. Näissä oloissa ja ottaen lisäksi huomioon varastokatoksen koon ja käyttötarkoituksen sekä sen sijainnista suhteessa naapurikiinteistöjen rakennuksiin saadun selvityksen, hallinto-oikeus katsoo, että maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä poikkeaminen puheena olevasta rakennusjärjestyksen määräyksestä on voitu käsitellä maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:n 1 momentissa tarkoitettuna vähäisenä poikkeamisena. Asiassa ei ole kysymys mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitusta vähäisestä poikkeamisesta lainkohdassa tarkoitetuista rakennuksen teknisistä ja näitä vastaavista ominaisuuksista. Vähäisen poikkeamisen sisältävä rakennuslupa on voitu myöntää tavanomaisessa rakennuslupamenettelyssä, eikä erillinen poikkeamispäätös ole ollut tarpeen.

Kuten edellä on todettu, rakennushanke edellyttää poikkeamista Puolangan kunnan rakennusjärjestyksen määräyksestä. Kun otetaan huomioon, että rakennushankkeessa on kysymys rakennuksen rakentamisesta jo olemassa olevalle rakennuspaikalle sekä alueen kaavatilanteesta saatu selvitys, hallinto-oikeus katsoo, että puheena oleva poikkeaminen ei aiheuta valituksessa esitetyillä perusteilla haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentissa poikkeamiselle säädetty edellytykset siten täyttyvät.

Valittaja on valituksessaan katsonut, ettei poikkeamiselle ole esitetty perustetta tai syytä. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että poikkeamisen perusteeksi on maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 1 momentin perusteella aina voitava esittää erityisiä syitä, jotka riippuvat kulloinkin siitä, mistä poikkeamista

haetaan. Erityiset syyt saattavat liittyä poikkeamisen kohteena olevan kiellon, määräyksen tai rajoituksen yleisyyteen, vanhentuneisuuteen tai poikkeamisen vähäiseen merkitykseen taikka rakennushankkeen kohteen tai laadun erityisiin ominaisuuksiin. Huomiota arvioinnissa voidaan kiinnittää myös rakennushankkeen tai toimenpiteen laatuun, suuruuteen tai sijaintiin. Yleisiä periaatteita ei kuitenkaan ole mahdollista esittää, vaan erityisten syiden olemassaolo on harkittava tapauskohtaisesti. Erityisten syiden olemassaoloa ei voida arvioida irrallaan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentissa säädetyistä poikkeamisen edellytyksistä. Mikäli poikkeamisen edellytykset täyttyvät, tällöin voidaan yleensä samalla katsoa, että poikkeamiselle on olemassa erityinen syy.

Kun otetaan huomioon myönnetyn poikkeamisen laatu ja se seikka, että poikkeamisen vaikutusten perusteella poikkeaminen on merkitykseltään vähäinen, hallinto-oikeus katsoo, että poikkeamisen myöntämiselle on maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu erityinen syy. Edellä todettu huomioon ottaen teknisen lautakunnan päätös ei ole vähäistä poikkeamista koskevalta osin lainvastainen valituksessa esitetyillä perusteilla.

Rakennuspaikan rakennusoikeus ja varastokatoksen kerrosala

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 115 §:n 1 momentin mukaan rakennuspaikan kerrosalalla tarkoitetaan sille rakennettaviksi sallittujen rakennusten yhteenlaskettua kerrosalaa. Pykälän 2 momentin mukaan rakennuksen kerros sijaitsee kokonaan tai pääasiallisesti maanpinnan yläpuolella ja 3 momentin (812/2017) perusteella kellarittoman ja ullakottoman rakennuksen kerrosalaan lasketaan kerrosten alat ulkoseinien ulkopinnan mukaan laskettuina.

Valituksenalaisessa asiassa sovelletun Puolangan kunnan rakennusjärjestyksen 23 §:n 3 momentin perusteella asemakaava-alueen ulkopuolella uusien muiden kuin loma- ja asuinrakennuspaikkojen rakennettavaksi sallittu kokonaiskerrosala on 15 prosenttia rakennuspaikan pinta-alasta.

Saadun selvityksen mukaan rakennuspaikkana oleva asemakaavoittamattomalla alueella sijaitseva Tallikummun tila on pinta-alaltaan 5 000 neliömetriä, mikä tarkoittaa rakennusjärjestyksen 23 §:n 3 momentin perusteella rakennettavaksi sallitun kerrosalan olevan yhteensä 750 kerrosalaneliömetriä. Rakennuspaikalla sijaitsee ennestään 290 kerrosalaneliömetrin suuruinen korjaamorakennus ja autokatos, joka ei muodosta kerrosalaa. Varastokatos koostuu edellä kerrotuin tavoin pinta-aloiltaan 17 neliömetrin suuruudesta öljyvarastosta ja 97 neliömetrin suuruudesta avovarastosta.

Hallinto-oikeus toteaa, että kerroksena pidetään rakennuksen tilaa, jota rajoittavat lattiataso ja väli- tai yläpohja, ja joka sijaitsee kokonaan tai pääasiallisesti maanpinnan yläpuolella. Asiassa saadun selvityksen perusteella suunnitellussa varastokatoksessa ei ole ovia tai avovaraston osalta lattiatasoa, ja yli 30 prosenttia koko varastokatoksesta on rakennuksen etuseinän

avoimuudesta johtuvaa avointa tilaa. Näin ollen rakennuksen kerrosalaa muodostavana osana on pidettävä yksinomaan 17 neliömetrin suuruista öljyvarastoa. Kun lisäksi otetaan huomioon rakennuspaikalla jo toteutunut kerrosalaa muodostava rakentaminen, varastokatoksen toteuttamisen jälkeen rakennuspaikalla oleva rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on 307 neliömetriä. Rakennuspaikan rakennusoikeutta ei ole rajoitettu kaavalla eikä rakennusoikeus ylitä määrää, joka on katsottu olevan mahdollinen rakennusjärjestys huomioon ottaen.

Muut rakennuslupan myöntämistä koskevat ja asiassa esitetyt valitusperusteet

Rakennuslupahakemukseen liitettävistä selvityksistä on säädetty maankäyttö- ja rakennuslain 131 §:ssä (41/2014) ja rakennuslupan myöntämisen edellytyksistä asemakaava-alueen ulkopuolella saman lain 136 §:n 1 momentissa (132/1999). Mainitun 136 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohtien mukaan rakennuslupan myöntämisen edellytyksenä on, että rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädettyt sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset sekä se, että rakentaminen täyttää 135 §:n 3–6 kohdassa asetetut vaatimukset.

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n 1 momentin (132/1999) mukaan rakennuksen tulee soveltua rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset. Pykälän 2 momentin (927/2021) mukaan rakennus on suunniteltava ja rakennettava siten, että rakennus täyttää siihen yleisesti ennakoitavissa oleva kuormitus ja rakennuksen käyttötarkoitus huomioon ottaen 117 a–117 l §:ssä tarkoitetut olennaiset tekniset vaatimukset. Saman lain 117 b §:n (958/2012) 1 momentissa säädetään rakennuksen paloturvallisuudesta ja edellytetään muun ohella rakennushankkeeseen ryhtyvän huolehtivan, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla paloturvalliseksi. Ympäristöministeriön rakennusten paloturvallisuudesta antaman asetuksen 3 §:n 1–3 momenttien mukaisesti rakennuksen suunnittelussa on huolehdittava, että rakennus käyttötarkoituksensa mukaisesti täyttää paloturvallisuudelle asetetut olennaiset tekniset vaatimukset.

Hallinto-oikeus toteaa, että rakennuslupahakemukseen on liitettävä maankäyttö- ja rakennuslain 131 §:n (41/2014) 1 momentissa mainitut liitteet, ja lupaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää luvanhakijalta mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja liitteitä tai 3 momentin nojalla annetussa ympäristöministeriön asetuksessa tarkoitettuja selvityksiä. Hallinto-oikeus toteaa, että se, minkälaisia selvityksiä kussakin lupa-asiassa edellytetään, on ratkaistava tapauskohtaisesti rakennushankkeen laatu ja laajuus huomioon ottaen. Rakennuslupahakemukseen liitettävien selvitysten perusteella on voitava arvioida, täyttyvätkö maankäyttö- ja rakennuslain 136 §:n 1 momentissa säädetty rakennuslupan myöntämisen edellytykset.

Siltä osin kuin valittaja vaatinut rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä annetun ympäristöministeriön asetuksen (216/2015) 9 §:ssä tarkoitetun perustamistapasuunnitelman tai 11 §:ssä tarkoitettujen rakennepiirustusten ja -laskelmien esittämistä rakennuslupahakemuksen

yhteydessä, hallinto-oikeus toteaa, ettei niiden esittäminen rakennushankkeen laatu ja laajuus sekä annetut lupamääräykset huomioon ottaen ole ollut välttämätöntä.

Valittajan mukaan olemassa oleva varastokatos ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n 1 momentin vaatimuksia rakennuksen kauneudesta sekä ympäristöön ja maisemaan soveltumisesta. Hallinto-oikeus toteaa, että rakentamisessa noudatettavat rakennusluvassa vahvistetut varastokatoksen julkisivumateriaalit ja -väritys ilmenevät rakennuslupahakemukseen liitetystä julkisivupiirustuksesta. Rakennusluvan mukaisen rakennuksen ei siten voida katsoa olevan edellä mainitun lainkohdan vastainen pelkästään sillä perusteella, että rakennushankkeeseen liittyvä jo olemassa oleva rakennus ei mahdollisesti täytä lainkohdassa tarkoitettuja vaatimuksia. Asiassa ei ole myöskään ilmennyt muita sellaisia seikkoja, joiden perusteella varastokatos ei rakennusluvan mukaisesti toteutettuna täyttäisi maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n 1 momentin (132/1999) vaatimuksia.

Saadun selvityksen mukaan varastokatoksen paloluokka on P3 ja rakennukseen sisältyvä öljyvarasto on lupaehtojen mukaan osastoitava ympäriinsä EI30 rakentein. Kun otetaan lisäksi huomioon saatu selvitys varastokatoksen etäisyydestä naapurikiinteistöjen rakennuksiin ja lupaehdoissa noudatettavaksi määrättyssä pelastuslaitoksen lausunnossa todettu, hallinto-oikeus katsoo, että asiassa on riittävällä tavalla huolehdittu siitä, että rakennus käyttötarkoituksensa mukaisesti täyttää paloturvallisuudelle asetetut vaatimukset.

Valittaja on katsonut, että rakennushankkeessa ei ole huomioitu hulevesien hallintaa, eikä purkamista ja purkujätteen käsittelyä ole esitetty. Hallinto-oikeus toteaa, että asemapiirros on sisältänyt edellä kuvatun suunnitelman pinta- ja kattovesien käsittelystä. Tähän nähden ja rakennushankkeen laatu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että hulevesien hallinnan riittävyys on arvioitavissa, ja hulevesien johtaminen myös ennalta arvioiden järjestettävissä riittävällä tavalla. Purkamista ja purkujätteen käsittelyä koskevan valitusperusteen osalta hallinto-oikeus toteaa, ettei asiassa ole kysymys rakennuksen purkamisluvasta tai purkamisluvan sisältävän rakennusluvan myöntämisestä, jolloin lupahakemuksessa tulisi maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 139 §:n 2 momentin mukaisesti selvittää purkamistyön järjestäminen ja edellytykset huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä. Teknisen lautakunnan päätöksestä ilmenee, ettei erillistä rakennus- ja purkujätteselvitystä ole edellytetty rakennusluvan edellyttämien muutostöiden ja tästä johtuvan jätteen vähäisyyden vuoksi. Näin ollen hallinto-oikeus katsoo, että rakennusluvassa annettua määräystä rakennusjätteiden käsittelystä on puheena olevassa tapauksessa pidettävä riittävänä.

Valittajan mukaan rakennusluvassa ei ole otettu huomioon talousvetenä käytettävän pohjaveden mahdollista pilaantumista ja kiinteistöllä harjoitettavan toiminnan ympäristöhaittoja. Saadun selvityksen mukaan rakennushanke ei sijaitse pohjavesialueella ja kun otetaan huomioon, että

toiminnan mahdollinen ympäristöluvan tarve ratkaistaan säädetyssä järjestyksessä erikseen asiassa ei ole ilmennyt, että rakennushankkeesta aiheutuisi valittajan esittämillä perusteilla maankäyttö- ja rakennuslain 135 §:n 1 momentin (132/1999) 5 kohdassa tarkoitettua haittaa ympäristölle taikka 6 kohdassa tarkoitettua haittaa tai että se vaikeuttaisi sanotussa lainkohdassa tarkoitettulla tavalla naapurikiinteistöjen sopivaa rakentamista.

Valittaja on vaatinut valituksen kohteena olevan päätöksen kumoamista myös siitä syystä, ettei luvanhakija ole antanut asiassa selitystä hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus toteaa, että selityksen antamatta jättäminen ei ole sellainen valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuutta koskeva seikka, jonka perusteella päätös voitaisiin kumota. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, ettei valituksessa viitattua valtioneuvoston vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista antamaa asetusta sovelleta puheena olevassa asiassa.

Johtopäätös

Rakennustarkastajan ja teknisen lautakunnan päätöksiä ei ole aihetta kumota valittajan esittämillä perusteilla.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 116 § 3 mom
Rakentamislaki 194 §
Maankäyttö- ja rakennuslain (nykyisin alueidenkäyttölaki) muuttamisesta annetun lain (752/2023) voimaantulosäännös
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1 §

Muutoksenhaku

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä näkyy päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Valituslupa, julkipano).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Marja-Riitta Tuisku ja Anni Kontturi.

Esittelijä

Jonne Rajanti

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Valittaja, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu
270 euroa

Jäljennös maksutta Puolangan kunnan tekninen lautakunta, sähköpostitse
Luvanhakija, kirjeitse
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, sähköpostitse

Tiedoksi tilastollista seuranta varten Ympäristöministeriö

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki
Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettuviranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa
- valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Faksi: 029 56 40382
Puhelinnumero: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024)

Valituslupa, julkipano